

Kuntalaisaloite 20.11.2023, Korvaavat tilat keramiikan, kuvaamataidon ja lasitöiden harrastajille

1279/12.08.01/2023

KHALL 28.11.2023 § 239

Valmistelija

Hallintojohtaja Anniina Niemelä 040 688 4499,
anniina.niemela@suomussalmi.fi

“Kuntalaisaloite Suomussalmen kunnanvaltuustolle

Me suomussalmelaiset keramiikan, kuvaamataidon ja lasitöiden harrastajat sekä kansalaisjärjestöt olemme huolissamme siitä, loppuvatko meiltä harrastusmahdollisuudet, kun Alvarin koulu aiotaan purkaa. Tarvitsemme korvaavat tilat.

Keramiikka on taideharrastus, joka kasvattaa suosiotaan niin Suomussalmella kuin muuallakin. Kaikki halukkaat eivät viime syksynä mahtuneet keramiikkapiireihin meillä Suomussalmella. Keramiikkaryhmiä on useita, ja niissä opiskelee sekä aikuisia että lapsia. Keramiikan ja kuvataiteiden opintoryhmissä käy yhteensä 48 ihmistä. Joukossa on myös poikia ja miehiä.

Uudella Ruukinkankaan koululla ei ole tilaa kansalaisopiston keramiikan ja kuvataiteiden opiskeluun. Tilat eivät ole käytettävissä luonnollisestikaan kansalaisopiston päiväryhmiä varten, mutta kansalaisopiston toiminta ei onnistu kuvataideluokassa myöskään iltaisin, koska sieltä puuttuvat tarvittavat säilytystilat.

Keramiikassa tehdään usein isokokoisia töitä, joita joudutaan väliaikaisesti säilyttämään seinällä olevissa lokerikoissa silloin, kun ne ovat vielä kesken. Kesken olevia keramiikkatöitä ei voi ottaa mukaan kotiin, sillä ne särkyvät hyvin helposti, ja isot työt ovat sitä paitsi painavia liikutella. Uudella peruskoululla ei tarvittavaan välivarastointiin ole tilaa ainakaan kuvataideluokan yhteydessä.

Alvarin keramiikkaluokassa on satojen, ellei tuhansien eurojen arvosta käyttökelpoista materiaalia ja työvälineitä keramiikan valmistamiseen. Uuteen kouluun niitä ei ole kuitenkaan lupa siirtää pelätyn homealtistuksen takia. Ne menisivät siis hukkaan.

Kun uutta koulua suunniteltiin, ei osattu tai haluttu ottaa lainkaan huomioon kansalaisopiston tilojen tarvetta. Suomussalmen väestö ikääntyy, mutta **koulutilojen suunnittelussa ei ole ymmärretty elinikäisen oppimisen ideaa.**

Alvarissa oleva keramiikkaluokka on näihin asti tyydyttänyt opettajien ja opiskelijoiden tarpeet. Siellä on kokoontunut myös taidepaja, ja se on välillä palvellut myös kuvataiteiden ryhmiä. Nyt olemme todella huolissamme aikuisten ja myös lasten keramiikka- ja kuvataideharrastuksen tulevaisuudesta.

Yksi huomattava heikennys keramiikkaharrastukseen tehtiin silloin, kun tuntimäärää supistettiin. Nykyään kunkin piirin kokoontumiskerta on vain 2 ja ½ tuntia viikossa. Se on osoittautunut liian lyhyeksi. Aikaisemmin piirien kokoontumiskerrat olivat 3 tunnin mittaisia. Tunteja olisi nytkin käytettävissä, joten kyselemme, miksei kokoontumiskertoja voisi palauttaa kolmituntisiksi.

Meitä ihmetyttää myös se, ettei meille ole kunnolla tiedotettu siitä, kuinka kauan voimme käyttää nykyisiä tiloja. Kianta-Opiston johto on antanut

meidän ymmärtää, että meidän pitää sopeutua. Tarkoittaako se sitä, että meidän täytyy lopettaa harrastuksemme?

Opiston johdolta ei ole riittänyt aikaa eikä tarmoa tilakysymyksen ratkaisemiseen. Siksi käännyimmekin täten kunnan päättäjien puoleen.

Kaikkien tiedossa on, että Suomussalmella on tyhjiä huoneistoja, joihin keramiikka ja kuvataiteet voitaisiin sijoittaa - hyvällä tahdolla.

Kalliita ja hienoja tiloja emme ole vailla, mutta tarvitsemme käyttöömmemme salin, jonka lattia on kiveä ja johon voidaan sijoittaa useita vesipisteitä. Lisäksi tarvitsemme seinille syvät ja tilavat lokerikot savipakettien ja keskeneräisten töiden säilyttämiseen. Keramiikan muotoilua varten tarvitaan runsaasti pöytätilaa. Nykyiset, tukevut, puiset pöydät voidaan siirtää uuteen toimipaikkaan. Lisäksi tarvitaan kaksi kookasta polttouunia ja erillinen uuni lasitöille.

Mielestämme ei voi liikaa korostaa sitä, että kansalaisopiston tarjoamat harrastusmahdollisuudet ovat ihmisille todellinen henkireikä. Ne merkitsevät ihmisten hyvinvoinnille arvaamattoman paljon. Kansalais- ja työväenopistojen merkityksestä ihmisten hyvinvoinnille on tehty tutkimuksia, jotka ovat kiistatta osoittaneet niiden tärkeän roolin sairauksien ennaltaehkäisyssä ja henkisen hyvinvoinnin ylläpitämisessä.

Nykyään asioita mitataan rahassa, eikä kukaan voi näyttää numeroin, paljonko kunta säästää terveyskuluissa huolehtiessaan ihmisten henkisestä hyvinvoinnista. Asian merkitystä ei tule kuitenkaan vähätellä. Suurin osa keramiikan harrastajista on eläkeiässä. On tärkeää, että ainakin kerran viikossa on mahdollisuus lähteä kotoa neljän seinän sisältä harrastamaan mieluista asiaa ja tavata samanhenkisiä ihmisiä. On sanottu, että yksinäisyys on nykyajan sairaus. Sitä voidaan hoitaa vaikkapa juuri kansalaisopistossa.

Huomautamme, että kuntalaki velvoittaa kuntia edistämään asukkaittensa terveyttä ja hyvinvointia. Tukemalla kuntalaisten harrastustoimintaa ja järjestämällä kuntalaisten käyttöön sopivia tiloja ja välineitä kunta pystyy tärkeältä osalta täyttämään lain asettaman velvoitteen.

Kädentaitojen harrastaminen on yksilöille hyvin palkitsevaa, sillä on mukavaa nähdä kättensä jälki ja kokea onnistumisen elämyksiä. Monet löytävät itsestään uusia kykyjä päästessään kansalaisopistossa opettajan ohjaukseen. Kansalaisopiston piireissä yhteisöllisyys on olennainen osa opiskelua, sillä piiriläiset neuvovat, kiittävät ja kannustavat toisiaan.

Suomussalmella on Kianta-Opiston piireissä annettu eväitä myös ammattitaiteilijoiden opintielle. Muun muassa kuvataiteilija, taiteen maisteri Jaakko Heikkinen, muotisuunnittelija Vesa Kempainen, kuvanveistäjä Jyri-Pekka Juntunen ja keramiikan ja kuvataiteiden opettaja Leena Juntunen ovat olleet aikanaan Kianta-Opiston oppilaita.

Kianta-Opistossa toimi pitkään keramiikan opettajana kansainvälisen tason keraamikko Ulla Harju. Hänellä on ollut useita näyttelyitä, joista osa on järjestetty ulkomailla. Hänen jättämänsä perinnettä ei pidä hukata kutistamalla keramiikkaharrastusta. Jos kunta toimii oikealla tavalla, Suomussalmi voi tulla kuuluisaksi keramiikastaan.

Suomussalmi on ollut kulttuuripitäjän maineessa. Mielestämme kunta saa tuntevan mainehaitan, jos se näivettää keramiikan ja kuvataiteiden

harrastamisen. Toimiva kansalaisopisto on veto- ja pitovoimatekijä. Siihen kannattaa panostaa kunnan kehittämiseksi.

Kutsumme tässä samalla päättäjiä tutustumaan keramiikkaluokkaan, opettajaan ja oppilaisiin sekä niihin kauniisiin töihin, joita olemme saaneet aikaiseksi. Omin käsin tehdyt työt ovat uniikkeja ja sellaisina arvokkaita. Teemme keramiikkatöitä kotiemme kaunistukseksi ja myös mieluisiksi lahjaesineiksi.

Kuntalaisaloitetta tukevat seuraavat kansalaisjärjestöt ja yhteisöt:

Suomussalmen Eläkeläiset ry
Eläkeliiton Suomussalmen yhdistys
Suomussalmen Mielenterveyden ystävät
Kerälän ympäristön maa- ja kotitalousnaiset
Suomussalmen Vanhus- ja vammaisneuvosto
Suomussalmen Kehitysvammaisten Tuki ry
Suomussalmen Kalevalaiset ry
Taidekollektiivi Taikavintti
Kianta-Opiston Keramiikan ja kuvataiteiden opiskelijat

Liitteenä aloitteen allekirjoittajien nimilista

Suomussalmella 20.11.2023

Kunnioitavasti
Anja Lahma-Mulari
(Toimeksi saaneena)”

Oheismateriaalina aloitteen allekirjoittajien nimilista

**Kunnanjohtajan
esitys**

Kunnanhallitus saattaa aloitteen sivistyspalvelujen valmisteltavaksi.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

**Toimeksi
Tiedoksi**

sivistyspalvelut
aloitteen tekijä
